

Część 8:

Ograniczenia prędkości

Kierowca nie powinien prowadzić pojazdu z prędkością, która przekracza prędkość potrzebną do zatrzymania pojazdu w odległości, którą kierowca widzi, że jest wolna.

Część ta opisuje zasady zachowania tempa jazdy w dużym ruchu oraz obowiązujące ograniczenia prędkości na różnych rodzajach drogi oraz dla różnych pojazdów.

Jako kierowca **musisz** zawsze mieć świadomość z jaką prędkością jedziesz i określić odpowiednią prędkość jazdy biorąc pod uwagę:

- warunki jazdy,
- innych użytkowników dróg,
- panujące warunki pogodowe,
- wszelkie możliwe niebezpieczeństwa, oraz
- ograniczenia prędkości.

Warunki jazdy odnoszą się od natężenia ruchu wokół oraz jakości drogi.

Jako kierowca **powinieneś** przewidzieć, że inni użytkownicy drogi, w tym motocykliści, rowerzyści, piesi, dzieci w wieku szkolnym, zwierzęta i inne, znajdują się lub mogą znajdować się na drodze.

Możliwe niebezpieczeństwa to wszystko to, co może spowodować wypadek, na przykład najeżdżające z przeciwka pojazdy podczas skręcania w drogę główną. To także wszystko, czego nie widzisz i to, czego możesz się do pewnego stopnia spodziewać, na przykład pieszy, który wchodzi na jezdnię przed Tobą lub dziecko wbiegające na drogę pomiędzy zaparkowanymi samochodami lub zwierzęta na jezdni. To także Twój własny stan fizyczny i psychiczny podczas jazdy (na przykład zdenerwowanie lub zmęczenie) oraz stan Twojego pojazdu.

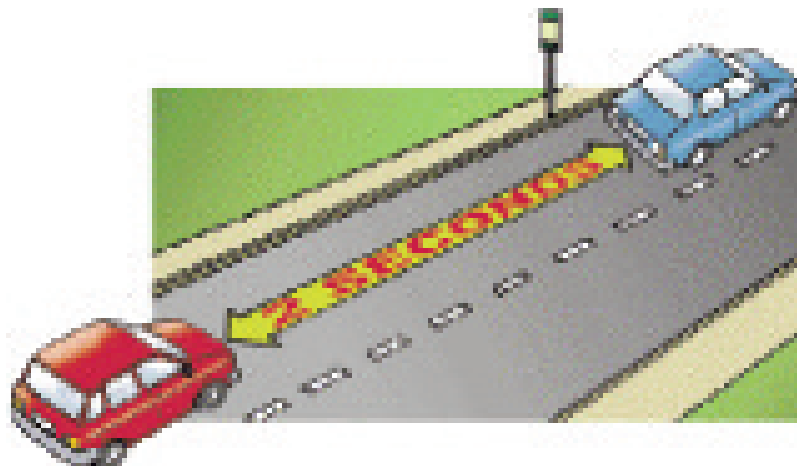
Bezpieczna jazda wśród innych pojazdów - zasada dwóch sekund

Twój pojazd to Twoja odpowiedzialność. **Musisz** mieć swój pojazd pod kontrolą przez cały czas. **Musisz** prowadzić swój pojazd z prędkością, która pozwoli Ci zatrzymać go:

- bezpiecznie, w kontrolowany sposób,
- po prawidłowej stronie drogi,
- w odległości, którą widzisz, że jest wolna.
- bez ryzyka lub szkody dla Ciebie, Twoich pasażerów i/lub innych użytkowników drogi.

Podczas jazdy, odległość między Twoim pojazdem a pojazdem jadącym przed Tobą znana jest jako bezpieczna różnica odległości. Utrzymuj bezpieczną odległość jadąc przynajmniej dwie sekundy za pojazdem przed Tobą. Ta zasada to tak zwana zasada dwóch sekund. Możesz postępować zgodnie z poniższymi krokami, aby sprawdzić czy się do niej stosujesz:

- Na suchej drodze wybierz sobie punkt, na przykład latarnie uliczną lub znak drogowy.
- Gdy pojazd przed Tobą przejeżdża obok tego punktu, powiedz na głos *“Only a fool breaks the two-second rule”*, co znaczy *“tylko idiota łamie zasadę dwóch sekund”*.
- Sprawdź swoje ustawienie w stosunku do wybranego wcześniej punktu, gdy kończysz wypowiadać to zdanie. Jeżeli już przejechałeś wybrany punkt, jedziesz zbyt blisko pojazdu przed Tobą i musisz się odsunąć.
- Podczas jazdy na mokrej nawierzchni, dwukrotnie zwiększ odległość między Twoim pojazdem a pojazdem jadącym przed Tobą wypowiadając zdanie *“Only a fool breaks the two-second rule”* dwa razy.

Użyj nieruchomego punktu dla lepszego pomiaru dwusekundowej luki.

PAMIĘTAJ

Nigdy nie jedź bliżej niż wskazuje zasada dwóch sekund. Jeżeli jedziesz zbyt blisko pojazdu przed Tobą (siedzisz mu na ogonie), który nagle zahamuje możesz nie mieć czasu, aby zareagować. Jeżeli wjedziesz w inny pojazd, będziesz odpowiedzialny za wszelkie wyrządzone szkody.

Unikaj zbyt wolnej jazdy

Na zwykłej drodze podczas normalnych warunków ruchu, utrzymuj szybkość strumienia ruchu jednocześnie przestrzegając ograniczenia prędkości.

Musisz zachować bezpieczną odległość od pojazdu jadącego przed Tobą, ale nie **powinieneś** jechać zbyt wolno, aby Twój pojazd nie blokował niepotrzebnie innych użytkowników drogi. Jeżeli będziesz jechał zbyt wolno, możesz frustrować innych kierowców, co z kolei może doprowadzić do niebezpiecznego wyprzedzania.

Ograniczenia prędkości

Ograniczenia prędkości na znakach określają maksymalną prędkość, z jaką pojazd może poruszać się nie łamiąc prawa na odcinku drogi pomiędzy kolejnymi znakami ograniczenia prędkości zakładając, że pojazd nie jest w żaden sposób ograniczony innymi okolicznościami.

Znaki określają maksymalną prędkość, z jaką może poruszać się Twój pojazd na konkretnej drodze lub odcinku drogi, a nie prędkość wymaganą na danej drodze.

Istnieją dwa rodzaje ograniczenia prędkości:

- ograniczenia prędkości, które odnoszą się do konkretnej drogi, oraz
- ograniczenia prędkości, które odnoszą się do konkretnego rodzaju pojazdu.

Ograniczenia prędkości na drogach

Na wszystkich drogach publicznych obowiązuje ograniczenie prędkości. W większości przypadków obowiązuje "domyślne" ograniczenie prędkości. Ograniczenie to niejako automatycznie obowiązuje na określonym rodzaju drogi, jeżeli nie ma znaku ograniczenia prędkości, który nakazuje inaczej.

Poniższa tabela określa domyślne ograniczenia prędkości dla różnych rodzajów dróg zgodnie z Ustawą o Ruchu Drogowym z 2004 roku.

	Rodzaj drogi		Ograniczenie
	Autostrada (niebieskie znaki – oznaczone literą "M")		120km/h
	Drogi krajowe (główne i drugorzędne) (zielone znaki – oznaczone literą		100km/h
	Drogi regionalne i lokalne (białe znaki – oznaczone literą "R" lub		80km/h
	Drogi na terenie zabudowanym, na przykład w dużych i mniejszych miastach oraz skupiskach		50km/h

Władze lokalne mogą określić specjalne ograniczenia prędkości dla dróg, na przykład:

- ograniczenia obowiązujące o określonych godzinach, na przykład kiedy dzieci przychodzą lub wychodzą ze szkoły. Patrz część 19,
- po różnych stronach drogi dwujezdniowej,
- w określonych miejscach, na przykład w tunelach, gdzie ograniczenie prędkości może być obniżone, jeżeli istnieje potrzeba zamknięcia jednego pasa,
- przy grupie zakrętów, oraz
- podczas robót drogowych.

Jeżeli władze lokalne określą specjalne ograniczenie prędkości, zobaczysz jeden z poniższych znaków. Znaki ograniczenia prędkości, jak większość pozostałych znaków nakazu, mają czerwone obramowanie, białe tło i czarne cyfry i litery. Pokazują prędkość w kilometrach na godzinę (km/h). Aby uzyskać więcej informacji na temat znaków nakazów oraz pozostałych znaków drogowych, przeczytaj część 6.

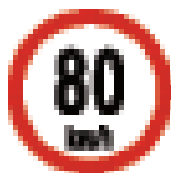
30km/h

50km/h

60km/h

80km/h

100km/h

120km/h

Po głównym znaku ograniczenia prędkości na głównych drogach krajowych oraz pozostałych drogach następują czasami mniejsze znaki powtarzające, które przypominają o ograniczeniu prędkości obowiązującym na drodze.

Żaden pojazd z wyjątkiem wozów strażackich, karetka pogotowia oraz pojazdów policji nie może nigdy przekraczać ograniczenia prędkości.

Okresowe ograniczenia prędkości

Zwykle ograniczenia prędkości obowiązują 24 godziny na dobę, przez cały rok. W określonych sytuacjach, władze lokalne mogą ogłosić specjalne ograniczenie prędkości na niektórych odcinkach drogi obowiązujące w konkretnych godzinach lub konkretnych dniach. Poza wyznaczonymi godzinami lub dniami, obowiązuje zwykłe ograniczenie prędkości dla danego miejsca.

Przykładem okresowego ograniczenia prędkości są te używane w pobliżu szkół. Jeden sposób na pokazanie tego specjalnego ograniczenia to standardowy znak pionowy z tabliczką informacyjną pod spodem pokazującą okres oraz dni, w jakich obowiązuje dane ograniczenie prędkości.

*Elektroniczny znak
okresowego ograniczenia
prędkości*

*Elektroniczny znak
okresowego ograniczenia
prędkości przy szkole*

Innym sposobem pokazania ograniczenia prędkości jest elektroniczny znak, który zapala się w okresie obowiązywania danego ograniczenia prędkości. Ograniczenie prędkości wyrażone jest białymi cyframi na czarnym tle z czerwonym obramowaniem. W okresie gdy nie obowiązuje specjalne ograniczenie prędkości, znak pozostaje pusty. Czasami znak elektroniczny może być zamocowany na szarej tablicy z dwoma żółtymi światłami, które migają, gdy znak jest włączony. Znak "Przejście dla dzieci w wieku szkolnym" z dwiema migającymi żółtymi lampami może występować obok znaku o okresowym ograniczeniu prędkości. Ostrzega on o obecności dzieci w wieku szkolnym. **Nie możesz** łamać okresowego ograniczenia prędkości, w czasie jego obowiązywania.

Sprawdzanie prędkości

Od czasu do czasu na różnych odcinkach drogi policja może korzystać ze specjalnych urządzeń, aby sprawdzić czy pojazdy przestrzegają ograniczenia prędkości. Dostarczanie, przewożenie lub korzystanie z urządzeń, które wykrywają lub zakłócają sprzęt do kontroli prędkości używany przez policję jest sprzeczne z prawem.

Ograniczenia prędkości pojazdów

Niektórzy kierowcy **muszą** przestrzegać ograniczenia prędkości obowiązującego dla ich pojazdów poza ograniczeniami prędkości obowiązującymi na drogach, którymi się poruszają.

Poniższa tabela przedstawia ograniczenia prędkości dla różnych pojazdów.

Ograniczenie prędkości pojazdu	Rodzaj pojazdu, którego dotyczy ograniczenie
80 kilometrów na godzinę (80km/h)	<ul style="list-style-type: none">Pojazd, który może przewieźć ponad 8 pasażerów, nie licząc kierowcy, ale nie przewozi pasażerów stojących.
80 kilometrów na godzinę (80km/h)	<ul style="list-style-type: none">Pojazd dostawczy o znamionowej całkowitej masie przekraczającej 3,500 kilogramów.
80 kilometrów na godzinę (80km/h)	<ul style="list-style-type: none">Każdy pojazd ciągnący przyczepkę, przyczepę kempingową, przyczepę do przewozu koni lub innego rodzaju przyczepę.
65 kilometrów na godzinę (65km/h)	<ul style="list-style-type: none">Każdy autobus lub autokar piętrowy.
65 kilometrów na godzinę (65km/h)	<ul style="list-style-type: none">Autobus jednopoziomowy przewożący stojących pasażerów.

Jeżeli ograniczenie prędkości dla danego pojazdu różni się od ograniczenia obowiązującego na danej drodze, kierowca **musi** przestrzegać niższej obowiązującej prędkości. Na przykład jeżeli autobus piętrowy jedzie drogą z ograniczeniem prędkości do 80km/h, nie może jechać szybciej niż określa to ograniczenie prędkości dla danego pojazdu, które w tym przypadku wynosi 65km/h. Jednak jeżeli autobus taki jedzie drogą, na której obowiązuje ograniczenie prędkości do 50km/h to **musi** przestrzegać tego ograniczenia, bez względu na maksymalną prędkość, z jaką mógłby jechać jego pojazd w innych warunkach.

Droga hamowania - samochody

Wielu kierowców ma błędne przekonanie, że jeżeli samochód jadący przed nimi zacznie hamować, zdążą zareagować, zahamować i zatrzymać się nadal zachowując taki sam odstęp między oboma pojazdami.

Całkowita droga hamowania pojazdu zależy od trzech następujących czynników:

- Twojej spostrzegawczości,
- Twojego czasu reakcji,
- czasu reakcji Twojego pojazdu, oraz
- możliwości hamowania Twojego pojazdu.

Twoja spostrzegawczość wpływa na to, jak długo zajmie Ci spostrzeżenie niebezpieczeństwa i po jakim czasie Twój mózg zda sobie sprawę, że jest to niebezpieczeństwo wymagające od Ciebie natychmiastowego działania. Może to zająć od $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ sekundy.

Twój czas reakcji to tyle, ile zajmie Ci przesunięcie stopy z pedału gazu na hamulec po tym jak Twój mózg zrozumie, że jesteś w niebezpieczeństwie. Twój czas reakcji może wahać się od $\frac{1}{4}$ do $\frac{3}{4}$ sekundy.

Pierwsze dwa czynniki wpływające na drogę hamowania zależą od Ciebie, a alkohol, narkotyki, zmęczenie lub brak koncentracji mogą na nie wpłynąć. Jeżeli spostrzegawczość i czas reakcji wynoszą 4 sekundy przy 100km/h, samochód przejedzie 110 metrów zanim zostanie zastosowany hamulec (to więcej niż wynosi długość boiska do piłki nożnej).

Po tym jak wciśniesz pedał hamulca, minie trochę czasu zanim Twój pojazd zareaguje. Czas ten zależy od stanu pojazdu, a w szczególności od stanu układu hamulcowego.

Ostatni czynnik, który wpływa na całkowitą drogę hamowania pojazdu to możliwości hamowania pojazdu. Zależy ona od wielu rzeczy, na przykład:

- hamulcy,
- ciśnienia powietrza w oponach, ich bieżnika oraz przyczepności,
- masy pojazdu,
- zawieszenia pojazdu, oraz
- nawierzchni drogi.

Tabela 5: Droga hamowania na suchej drodze

Prędkość (km/h)	Czas reakcji (m)	Droga hamowania (m)	Całkowita droga hamowania (m)
	5.5	5.3	10.8
	9.2	14.8	24.0
	11.0	21.4	32.4
	14.7	38.0	52.7
	18.3	59.4	77.7
	22.0	85.5	107.5

Źródło: Transport Research Laboratory, UK, 2007, © Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego, 2007

Tabela 6: Droga hamowania na mokrej drodze

Prędkość (km/h)	Czas reakcji (m)	Droga hamowania (m)	Całkowita droga hamowania (m)
	5.5	9.4	14.9
	9.2	26.1	35.2
	11.0	37.5	48.5
	14.7	66.7	81.4
	18.3	104.3	122.6
	22.0	150.2	172.2

Źródło: Transport Research Laboratory, UK, 2007, © Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego, 2007

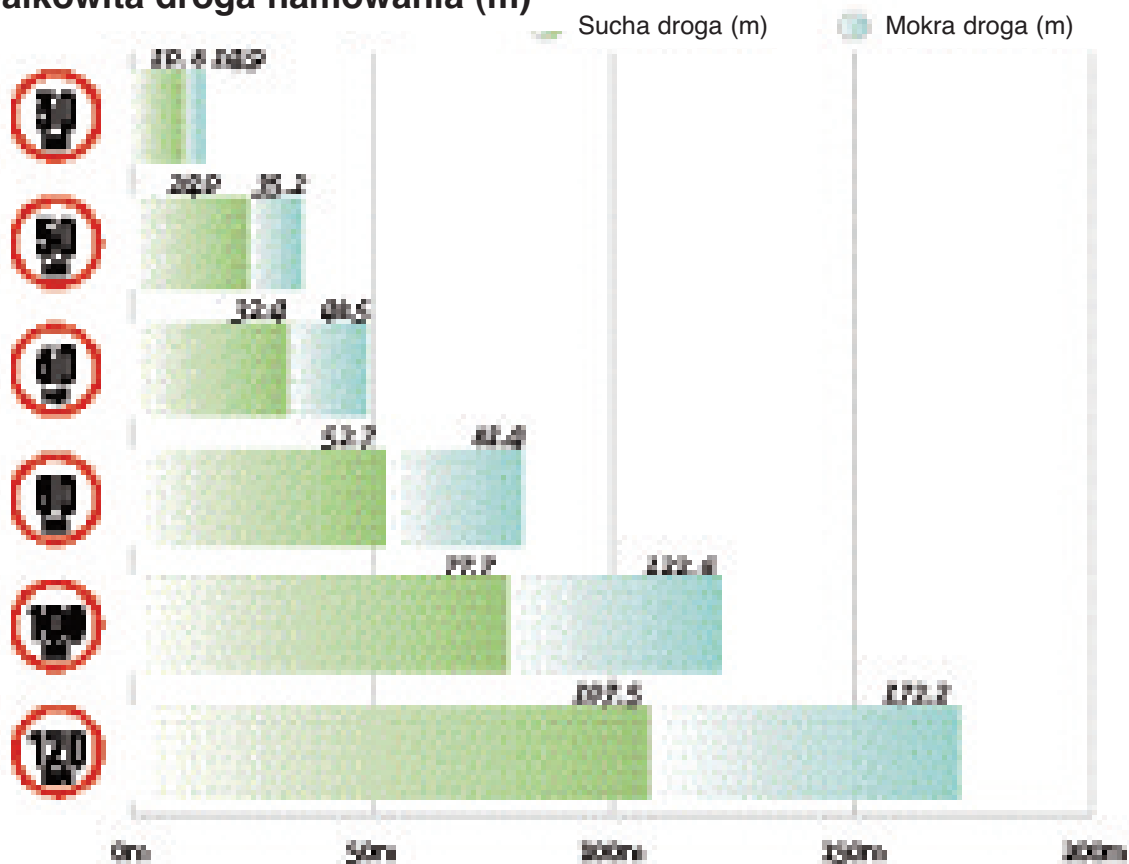
Warto zauważyć, że porównując prędkości 50km/h i 100km/h całkowita droga hamowania Twojego samochodu wzrasta z 15 metrów do 60 metrów. Podwajając prędkość samochodu, całkowita droga hamowania zwiększa się czterokrotnie.

Pamiętaj, że różnica prędkości o 5km/h może oznaczać różnicę między życiem a śmiercią narażonego na ryzyko użytkownika drogi jakim jest pieszy.

- Przy potrąceniu samochodem jadącym 60km/h, ginie 9 na 10 pieszych.
- Przy potrąceniu samochodem jadącym 50km/h, ginie 5 na 10 pieszych.
- Przy potrąceniu samochodem jadącym 30km/h, ginie 1 na 10 pieszych.

Źródło : RoSPA UK

Całkowita droga hamowania (m)

Ródló: Transport Research Laboratory, UK, 2007, © Úrząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego, 2007

Póślizg

Każdy czynnik, który zmniejsza przyczepność opon do drogi może spowodować wpadnięcie w póślizg. Mokra lub tłusta nawierzchnia drogi, przeciążenie, zużyte lub niepoprawnie napompowane opony, błoto, liście, lód, śnieg, gwałtowne przyspieszenie, nagłe hamowanie lub nadmierna prędkość niedostosowana do warunków jazdy to czynniki, które mogą spowodować lub przyczynić się do wpadnięcia w póślizg.

Póślizg na mokrej nawierzchni może nastąpić podczas jazdy na mokrej drodze, gdy między oponami a nawierzchnią drogi zgromadzi się warstwa wody.

W takiej sytuacji samochód traci kontakt z drogą, co wpływa na zdolność hamowania i kierowania.